РЕЗОЛЮЦИЯ (ЕС) 2022/1753 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

от 4 май 2022 година,

съдържаща забележките, които са неразделна част от решението за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Европейския орган за безопасност на храните (EFSA) за финансовата 2020 година

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ,

— като взе предвид своето решение за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Европейския орган за безопасност на храните за финансовата 2020 година,

— като взе предвид член 100 от и приложение V към своя Правилник за дейността,

— като взе предвид становището на комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните,

— като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A9-0115/2022),

А. като има предвид, че според отчета за приходите и разходите ([1]) на Европейския орган за безопасност на храните („Органа“) неговият окончателен бюджет за финансовата 2020 година възлиза на 103 023 255,80 EUR, което представлява увеличение с 27,60 % спрямо 2019 г., главно поради увеличение на оперативните разходи, свързани с Органа; като има предвид, че бюджетът на Органа се осигурява основно от бюджета на Съюза;

Б. като има предвид, че Сметната палата („Палатата“), в своя доклад относно годишните отчети на Органа за финансовата 2020 година („доклада на Палатата“), заявява, че е получила достатъчна увереност, че годишните отчети на Органа са надеждни и че свързаните с тях операции са законосъобразни и редовни;

Бюджетно и финансово управление

1. отбелязва със задоволство, че усилията за контрол на бюджета през финансовата 2020 година са довели до степен на изпълнение на бюджета от 100 %, което представлява леко увеличение с 0,01 % спрямо 2019 г.; отбелязва освен това, че степента на изпълнение за бюджетните кредити за плащания е 88,41 %, което представлява намаление с 3,04 % спрямо 2019 г.;

Резултати от изпълнението

2. приветства приноса на Органа за безопасността на хранителната верига за хората и животните в Съюза, както и значителните усилия, които той полага, за да предостави на лицата, отговарящи за управлението на риска, подробни, независими и актуални научни съвети по въпроси, свързани с хранителната верига, да информира ясно обществеността за постигнатите резултати и за информацията, на която се основават тези резултати, както и да си сътрудничи със заинтересованите страни и институционалните партньори с цел насърчаване на сближаването и доверието в системата за безопасност на храните;

3. подчертава, че през 2020 г. Органът е приключил разглеждането на 697 въпроса чрез научни становища, технически доклади и подкрепящи публикации; приветства навременната подкрепа, осигурена от Органа за създателите на политики във връзка с обезпечаването на научни резултати вследствие на правомощията, предоставени от Парламента, главно в областта на здравето на животните и хуманното отношение към тях, здравето на пчелите, хуманното отношение към зайците, транспортирането на животни и антимикробната резистентност, включително външни научни доклади и доклади за събития;

4. подчертава, че е важно да се прилага отговорен, етичен и актуален научнообоснован подход за подобряване на хуманното отношение към животните; във връзка с това приветства работата на Органа по изготвянето на стратегията „От фермата до трапезата“;

([1]) ОВ C 114, 31.3.2021 г., стр. 69.

5. припомня, че през 2020 г. Парламентът прие две възражения срещу удължаването на срока на одобренията за активните съставки, използвани в пестициди, които отговарят на критериите за изключване и поради това не следва да бъдат разрешавани за употреба в Съюза ([2]); настоятелно призовава Органа да побърза с изготвянето на своята оценка за всички проектодоклади за преглед на активните съставки и да направи всичко възможно, за да ускори процеса на повторна оценка от докладващите държави членки, за да се избегне евентуално ново удължаване на срока за опасните пестициди; подчертава, че изоставането при повторната оценка на биоцидите също поражда особена загриженост и че са необходими повече усилия за разрешаването на този проблем;

6. отбелязва със задоволство, че Органът преминава към използването на авангардни технологии, като включва нови алтернативни методологии и изкуствен интелект с цел допълване на методите, свързани с изпитвания върху животни; признава, че Органът, заедно с Европейската агенция по химикали, Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията и пет други агенции, са извършили стрес тестове на своите системи за информационни и комуникационни технологии (ИКТ), преди да преминат изцяло към дистанционна работа, което осигури допълнителни гаранции за функционирането на системите за ИКТ преди пълното преминаване към дистанционна работа; насърчава Органа да положи повече усилия за подобряване на защитата на хуманното отношение към животните и за насърчаване на прилагането на методи за изпитване без използването на животни, включително и в сътрудничеството на Органа с други институции;

7. приветства приключването на обобщения доклад на Съюза относно антимикробната резистентност при зоонозни и индикаторни бактерии от хора, животни и храни, по който Органът си сътрудничи с Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията; в тази връзка подчертава проблема с нарастващата резистентност на тези бактерии към често използваните антибиотици;

8. отбелязва, че в своя цялостен подход за управление, основано на изпълнението, Органът използва ключови показатели за ефективност (КПЕ) за измерване на добавената стойност, осигурявана от неговите дейности, по-специално по отношение на обмена на научна информация; отбелязва освен това, че Органът използва други КПЕ, за да подобри бюджетното си управление; отбелязва, че през 2020 г. бяха премахнати 6 показатели, а 2 нови бяха добавени;

9. отбелязва, че Органът е ангажиран с изпълнението на основната си дейност, като през 2020 г. е започнал подготовката за прилагането на Регламент (ЕС) 2019/1381 на Европейския парламент и на Съвета ([3]), чиято цел е да се разработят нови процеси, да се преразгледа структурата на персонала и да се използва неговият капацитет за управление на технологиите и информацията; отбелязва също така, че през 2020 г. Органът е успял да ограничи въздействието на пандемията върху неговото функциониране, като е отбелязан само лек спад в производителността поради технологичната готовност на Органа да премине достатъчно бързо от физическа към цифрова работна среда; отбелязва освен това, че през 2020 г. Органът все още е разработвал своята стратегия за 2027 г.; призовава Органа да докладва на органа по освобождаване от отговорност относно развитието в това отношение;

([2]) Резолюция на Европейския парламент от 26 ноември 2020 г. относно Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/1511 на Комисията от 16 октомври 2020 г. за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) № 540/2011 по отношение на удължаването на срока на одобрението на активните вещества амидосулфурон, бифенокс, хлоротолурон, клофентезин, кломазон, циперметрин, даминозид, делтаметрин, дикамба, дифеноконазол, дифлуфеникан, феноксапроп-P, фенпропидин, флудиоксонил, флуфенацет, фостиазат, индоксакарб, ленацил, MCPA, MCPB, никосулфурон, парафинови масла, пиклорам, просулфокарб, сяра, трифлусулфурон и тритосулфурон (ОВ C 425, 20.10.2021 г., стр. 87) и резолюция на Европейския парламент от 10 юни 2021 г. относно Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/745 на Комисията от 6 май 2021 г. за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) № 540/2011 по отношение на удължаването на сроковете на одобренията на активните вещества алуминиев амониев сулфат, алуминиев силикат, бефлубутамид, бентиаваликарб, бифеназат, боскалид, калциев карбонат, каптан, въглероден диоксид, цимоксанил, диметоморф, етефон, екстракт от чаено дърво, фамоксадон, остатъчни вещества от дестилация на мазнини, мастни киселини C7 – C20, флумиоксазин, флуоксастробин, флурохлоридон, фолпет, форметанат, гиберелинова киселина, гиберелини, хептамалоксилоглюкан, хидролизирани протеини, железен сулфат, метазахлор, метрибузин, милбемектин, Paecilomyces lilacinus щам 251, фенмедифам, фосмет, пиримифос-метил, растителни масла/масло от рапично семе, калиев хидрогенкарбонат, пропамокарб, протиоконазол, кварцов пясък, рибено масло, обонятелни репеленти от животински или растителен произход/овча мас, S-метолахлор, феромони на люспокрили с права верига, тебуконазол и уреа (ОВ C 67, 8.2.2022 г., стр. 75).

([3]) Регламент (ЕС) 2019/1381 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно прозрачността и устойчивостта на оценката на ЕС на риска в хранителната верига и за изменение на регламенти (ЕО) № 178/2002, (ЕО) № 1829/2003, (ЕО) № 1831/2003, (ЕО) № 2065/2003, (ЕО) № 1935/2004, (ЕО) № 1331/2008, (ЕО) № 1107/2009, (ЕС) 2015/2283 и Директива 2001/18/ЕО (ОВ L 231, 6.9.2019 г., стр. 1).

10. приветства усилията, положени от Органа за засилване на сътрудничеството му с други агенции на Съюза, по-специално с акцент върху споделянето на знания и най-добри практики и проучването на потенциалните полезни взаимодействия чрез създаването на мрежи в някои области, като например планирането на обществени поръчки, информационните и комуникационните технологии, изкуствения интелект, външната комуникация и управлението на човешките ресурси; отбелязва, че Органът е предприел тези дейности заедно с Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията, Европейската агенция по химикали, Европейската агенция по лекарствата и Европейската агенция за околна среда;

11. отбелязва, че по отношение на последващите действия във връзка с освобождаването от отговорност за 2019 г. Органът напълно подкрепя целта за цифровизация на агенциите на Съюза; отбелязва, че съгласно стратегията на Органа за 2027 г., неговата цел е да продължи да инвестира в цифровизацията на неговите процеси и да модернизира съществуващата информационна инфраструктура, както и да увеличи максимално сътрудничеството и обмена на знания в рамките на Органа и извън него, като по този начин се гарантира по-широк, по-ефективен и по-бърз достъп до научни становища; отбелязва освен това, че Органът допринася за цифровата стратегия на Комисията, като участва в инициативата на агенциите, работещи в областта на здравната политика, и в инициативата на Европейската комисия за сътрудничество, ръководена от Генерална дирекция „Здравеопазване и безопасност на храните“, и като полага усилия за постигането на ефикасност чрез търсене на полезни взаимодействия и сътрудничество при внедряването на общи цифрови решения;

Политика относно персонала

12. отбелязва, че към 31 декември 2020 г. процентът на изпълнение на щатното разписание е бил 97,46 %, като са били назначени 5 длъжностни лица и 340 срочно наети служители на общо 354-те длъжности, разрешени съгласно бюджета на Съюза (спрямо 320 разрешени длъжности през 2019 г.); отбелязва, че освен това през 2020 г. за Органа са работили 122 договорно наети служители и 14 командировани национални експерти;

13. приканва Комисията да предостави на Органа, в някои надлежно обосновани случаи, възможността за наемане на договорно наети служители, над бройката, предвидена в щатното разписание, за ограничен период от време и без да се надхвърля договореният годишен бюджет на Органа; счита, че подобна гъвкавост би ускорила намаляването на натрупаната работа и закъснялото приключване на текущите досиета, което се дължи на липсата на човешки ресурси; настоява, че тези договорно наети служители очевидно трябва да спазват правилата за независимост на Органа;

14. счита, че ролята на Органа е да търси активно експерти на високо равнище и да ги убеждава да участват в работата му, като се признава значимостта и надеждността на техните рецензирани научни изследвания при извършването на научни анализи, в съответствие с член 8, параграф 5 от Регламент(ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета ([4]);

15. отбелязва баланса между половете при членовете на висшето ръководство на Органа, където 3 от общо 5 членове са жени (60 %); отбелязва със загриженост липсата на баланс между половете в управителния съвет на Органа, където 12 от общо 15 членове са мъже (80 %); отбелязва баланса между половете сред служителите на Органа, при които 285 от всички 467 служители са жени (61,03 %); призовава Комисията и държавите членки, при номинирането на своите членове на управителния съвет на Агенцията да вземат предвид факта, че е важно да се осигури баланс между половете;

16. отбелязва, че Органът е продължил своята дейност и е могъл да изпълни работната си програма, въпреки пандемията от COVID-19; отбелязва обаче, че бюджетът на Органа е претърпял промени, като бюджетните кредити за поети задължения и за плащания са били намалени с 5 000 000 EUR поради последиците от пандемията от COVID-19, свързани с провеждането на командировки и обучения, с доставките на енергия, с поддръжката на сградите и с отмяната на физическите срещи; отбелязва, че приходите на Органа са намалели съответно поради епидемиологичната ситуация;

([4]) Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. относно пускането на пазара на продукти за растителна защита и за отмяна на директиви 79/117/ЕИО и 91/414/ЕИО на Съвета (ОВ L 309, 24.11.2009 г.,стр. 1).

17. отбелязва, че Органът приветства препоръката на органа по освобождаване от отговорност и напълно осъзнава необходимостта от по-добър географски баланс в рамките на неговата организация, по-специално чрез назначаването на граждани на държавите членки, присъединили се към Съюза през 2004 г.; отбелязва, че понастоящем Органът насърчава редица целенасочени инициативи за повишаване на своята привлекателност и за подобряване на баланса между различните националности; отбелязва, че Органът съсредоточава усилията си по-специално върху повишаването на своята видимост, с подкрепата на отдел „Комуникация и сътрудничество“, на мрежата от агенции на ЕС, както и на други международни агенции и партньорски организации; отбелязва, че Органът работи също така за целево разпространение на информация за неговите свободни работни места в по-слабо представените държави с цел увеличаване на броя на кандидатите чрез използването на LinkedIn, на съветите по заетостта и на подкрепата от националните централни звена за координация; призовава Органа да информира органа по освобождаване от отговорност за развитието по този въпрос;

Обществени поръчки

18. отбелязва, че Органът е участвал в Мрежата на служителите по обществените поръчки, допринасяйки в значителна степен за изпълнението на работната програма на мрежата за 2020 г., като през 2020 г. той е подписал и е стартирал седем междуведомствени процедури за възлагане на обществени поръчки, което е довело до очаквани икономии в размер на 2,1 милиона евро за бюджета на Съюза; отбелязва, че Органът е ръководил седем от деветте съвместни процедури на агенциите, с очаквани икономии в размер на общо 2,4 милиона евро; приветства продължаващото сътрудничество на Органа с други агенции на Съюза, като например Европейската агенция по химикали, Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията, Европейската агенция по лекарствата и Европейската агенция за околна среда, с цел идентифициране на възможности за съвместно възлагане на обществени поръчки по общи научни теми; призовава Органа да докладва на органа по освобождаване от отговорност относно развитието в това отношение;

Предотвратяване и управление на конфликтите на интереси и прозрачност

19. отбелязва съществуващите мерки на Органа и текущите усилия за осигуряване на прозрачност, предотвратяване и управление на конфликтите на интереси, както и гарантиране на защита за лицата, подаващи сигнали за нередности; изразява съжаление, че Органът не публикува автобиографиите на своите служители онлайн; насърчава Органа да предприеме мерки в това отношение;

20. насърчава по-голяма прозрачност спрямо заинтересованите страни, и по-специално към общността на неправителствените организации; подкрепя стратегическата цел на Органа за допълнително насърчаване на партньорствата с други агенции, както и с международни организации и трети държави, с оглед на създаването на екосистема на Съюза във връзка с подхода „Едно здраве“, като същевременно продължава своята ангажираност със заинтересованите страни и обществеността чрез подходящи платформи и форуми, което следва да доведе до допълнителни икономии от мащаба;

21. признава усилията на Органа за смекчаване на проблемите във връзка с конфликтите на интереси, засягащи негови служители; отбелязва, че стандартите за конфликтите на интереси могат да бъдат допълнително подобрени;

22. отбелязва, че през 2020 г. Органът е установил и е управлявал 31 конфликта на интереси във връзка с годишните декларации за интереси на външни експерти; отбелязва, че Органът е решил да изключи един експерт от членство в неговата научна група; призовава Органа да продължи усилията си за установяването и управлението на конфликти и потенциални конфликти на интереси и да информира за това органа по освобождаване от отговорност;

23. отбелязва, че с оглед на последващите действия след освобождаването от отговорност за 2019 г. във връзка със случая на Европейския омбудсман Органът обмисля да разработи вътрешни процедури за спиране на достъпа до поверителна информация при получаване на информация за преместване на служител на друга длъжност, извън Органа, след приключване на договора му за работа; призовава Органа да докладва за развитието в тази връзка;

Мерки в отговор на COVID-19 и непрекъснатост на дейността

24. отбелязва, че Органът е продължил своята дейност и е могъл да изпълни работната си програма, въпреки пандемията от COVID-19; отбелязва обаче, че бюджетът на Органа е претърпял промени, като бюджетните кредити за поети задължения и за плащания са били намалени с 5 000 000 EUR поради последиците от пандемията от COVID-19, свързани с провеждането на командировки и обучения, с доставките на енергия, с поддръжката на сградите и с отмяната на физическите срещи; отбелязва, че приходите на Органа са намалели съответно поради епидемиологичната ситуация;

25. отбелязва изявлението на Органа, че неговото управление и структурата на неговата работна програма са останали напълно оперативни, въпреки ограниченията и мерките за изолация в домашни условия поради пандемията от COVID-19, и че Органът е продължил своята дейност и е могъл да изпълни работната си програма; отбелязва промените, които са били направени в бюджета на Органа – намаляване на бюджетните кредити за поети задължения и за плащания и съответно намаление на приходите, след извършването на подробен анализ на оценката за въздействието на SARS-COV-2 от Органа, в сътрудничество с Генерална дирекция „Здравеопазване и безопасност на храните“;

Вътрешен контрол

26. отбелязва, че Органът е извършил оценка на своите системи за вътрешен контрол за отчетната година и е стигнал до заключението, че като цяло всички елементи и принципи на вътрешния контрол са били приложени и са функционирали нормално; приветства факта, че въпреки това Органът е идентифицирал редица мерки, които да бъдат предприети за по-нататъшното подобряване на управлението на чувствителната информация, на структурата на процесите в рамките на Органа, на методологията за управление на процесите, както и на управлението на риска и вътрешния контрол;

27. отбелязва, че Службата за вътрешен одит е извършила одит на оценката и приемането на резултатите от научната дейност в областта на хранителните съставки и опаковките, и че през октомври 2020 г. тя е публикувала окончателния си доклад до Органа; отбелязва, че Службата за вътрешен одит е стигнала до заключението, че макар процесът за оценка и приемане на резултатите от научната дейност в областта на хранителните съставки и опаковките да е като цяло ефективен, ефикасен и целесъобразно планиран, се налага да направи една много важна одитна забележка за слабости при ефективното и навременно извършване на повторна оценка за добавките в храните и ензимите;

28. отбелязва, че през октомври 2020 г. Службата за вътрешен одит е започнала вътрешен одит във връзка с процедурите на Органа за възлагане на обществени поръчки и за отпускане на безвъзмездни средства; отбелязва, че одитът, който включва приключените през 2019 г. и 2020 г. процедури за възлагане на обществени поръчки и за отпускане на безвъзмездни средства, беше публикуван през първата половина на 2021 г.;

Други коментари

29. отбелязва усилията на Органа за осигуряване на икономически ефективно и екологосъобразно работно място; отбелязва приемането от Органа на структурни и инфраструктурни решения за намаляване на потреблението на енергия и вода, както и за редуциране на емисиите на CO_2;

30. отбелязва усилията на Органа във връзка с използването на платформите на социалните медии като основен инструмент за разпространение на неговите комуникационни материали с цел достигане до заинтересованите страни и гражданите; отбелязва, че дейностите на Органа в социалните медии са постигнали добри резултати, като броят на последователите в социалните медии се е увеличил с почти 30 % спрямо предходната 2019 г.; отбелязва, че през 2020 г. Органът е продължил да прилага своята пътна карта за социални науки, която му помага да разбере по-добре възприятията на гражданите за риска, както и техните потребности от информация, като това, на свой ред, позволява по-целенасочен и въздействащ обмен на информация относно риска; освен това отбелязва, че Органът е продължил да инвестира в разработването на своя уебсайт и изготвянето на цифрови публикации, като през 2020 г. са били направени конкретни подобрения, които включват миграцията на хостването на уебсайта на Органа към облака, поддържан от „Amazon Web Services“, както и актуализиране на системата за управление на съдържание „Drupal 8“; призовава Органа да докладва за развитието на нещата във връзка с неговата комуникационна стратегия и дигитален преход;

31. по отношение на други забележки, придружаващи решението за освобождаване от отговорност, които имат хоризонтален характер, препраща към своята резолюция от 4 май 2022 г. ([5]) относно резултатите от дейността, финансовото управление и контрола на агенциите.

([5]) Приети текстове, P9_TA(2022)0196.